

je se je razmahnilo najbolj pod njegovim sinom Vilkom, ki je kupil Mariborski grad in je imel v njem po vsem Slovenskem Štajerskem znano veletrgovino, katero vodi po Vilkovi smrti ob njenem 70 letnem jubileju njegov naslednik, pastorek g. inž. Adolf Stergar. K 70 letnici naše iskrene častitke!

Pri zrebanju knjižnih nagrad Družbe sv. Mohorja je zadela prvo nagrado — 100 vezanih knjig Mohorjeve knjižnice — številka 10. Nadaljnje nagrade dobe po vrstnem redu številke: 466, 645, 535, 313, 99, 570, 36, 543, 435, 247, 472, 569, 95, 447, 329, 448, 347, 523, 594, 471, 184, 219, 639, 232, 548, 606, 412, 158, 115, 441, 272, 230, 199, 39, 503, 15, 679, 490, 641, 375, 464, 59, 428, 19, 23, 51, 937, 590, 338. Lastniki izzrebanih številki naj pošljejo svoje kupone Družbi sv. Mohorja v Celju, ki jim bo dostavila nagrade. 142

Vsuga zdravilstva dr. Viktor Tomineš v Celju, Kralja Petra 33, zdravi posebno oči, ušesa, nos, vrat, grlo. 126

»Ovenc terpeninovo mlo je izdelek najstarejše domače tovarne mila Ignac Fock iz Kranja. Dolžnost Slovenk je, da rabijo to odlično mlo.

Vsi, ki mnogo jedo in stalno sede ter trpe zaradi tega prav pogosto na trdi stolici, naj pijejo vsak dan čašo naravne »Franz-Josefove« grenke vode, ki se mora poprej segreti. Davno preizkušena in priznana »Franz-Josefova« voda se odlikuje po svojem sigurnem učinku in prijetni porabi. (Ogl. reg. S. br. 30.474/35.) 1138

Obžalovanja vredni slučaji

Glavin plen je prezrl. V Košakih pri Mariboru je bilo v noči vlomljeno v mehanično delavnico Blaža Železnika. Vlomilec je odnesel iz pisarne 140 din. V isti hiši je tudi Golova trgovina z bencinom. Vlomilec je uspel vлом v notranjost trgovine. Ukradel je avtomatično pištolo, za 1000 din drobiža, a prezrl je glavni plen v znesku 20.000 din, kateri so bili v pisarni. Kolesa, motorje in druge stvari v trgovini je pustil pri miru. Izmaknil je še nekemu uslužbencu krog 70 din.

Goljufiv hrvaški pustolovec zasačen v Halozah. V Gradiščah so pri Bratuškovi naši orožniki po napornem trudu prijeli hrvaškega pustolovca Kokot Vincenca iz Vratnega pri Varaždinu. Imenovani je ukradel denar in razne predmete v Zavrču pri Murkoviču. Izvabljal je na sleparski način od ljudi denar, češ da je zavarovalni agent češke banke »Slavija« v Pragi in raznih drugih »avodov. Kasiral je dolžne zneske premij od strank in izvrševal zavarovalniške posle kot pravi zastopnik. Pri Bratuškovi materi in ženi v Gradiščah pa se je ženskkama predstavil kot pravni pooblaščenec za sina Jakoba, katerega bo rešil iz preiskovalnega zapora, s predlogom, da ga pošljata na dom dve odvetnika po denar za sinovo rešitev. Imel je pač namen, obe ženski ogoljufati za denar, pa je bil zasačen. Ljudje so pač lahkoverni, da nasedajo raznim tujim potepuhom, ki se na zimo vsiljujejo in prilizujejo ljudem in brez dela in truda jedo tujo pečenko in pijejo tujo pijačo. Imenovani človek je večino svojega življenja prebil v zaporih radi svoje umazane preteklosti in je sedaj ponovno predan v mariborske zapore.

Prihranki doma niso varni pred roparji. Tedensko se ponavljajo primeri, ko vdirajo v nočeh tolovaji v take kmečke hiše, za katere vedo, da čuvata in skrivata gospodar ter gospodinja denarne prihranke doma. Tak primer se je zgodil 18. januarja v noči v okolici Krškega. Pri Leskovcu prebivata Janez in Jožefa Zorko. Znano je bilo, da hranita omenjena par tisočakov za nakup gozdne parcele. V noči sta se

splazila dva maskirana tolovaja v Zorkovo zidnico, kjer sta našla lestvo. Po lestvi sta se potegnili v gornje nadstropje. Tam sta z lahkoto odpahnila zapah in sta bila v spalnici, v kateri sta bila pri nočnem počitku Zorkova z dvema otrokoma. Eden je svetil z žepno svetilko, drugi je z od vrat odlomljeno lato začel udrihati po gospodarju, ki je pobegnil k sosedom po pomoč. Po pobegu moža sta roparja z grožnjo s samokresom izsilila od gospodinjke prihranjenih 4000 din in sta jo popihala v noč, preden se je vrnil mož s sosedi.

Neverjetne blodnje in zablode dolenjskega tolovaja. Časopisje je prineslo vest, da sta bila Ivan Unučič in njegov sodrug Stiplošek prepeljana iz zaporov v Krškem v varne zapore okrožnega sodišča v Novem mestu. Unučiču in njegovi pajdašiji očita 40 vlomov in tatvin. Pred leti se je klatil Unučič po Italiji in Franciji. Stopil je v francosko tujsko legijo in je bil poslan v Afriko. Iz Afrike je pobegnil na Kitajsko. Iz kitajskega mesta Šangaj se je prehitopatil v Jeruzalem, od tam v London in iz angleške prestolice se je prepeljal v Ameriko. Iz Amerike se je vrnil na Portugalsko, od koder je bil izgnan in se je zatekel v Španijo, kjer so ga sprejeli v tujsko legijo general Francove armade. V španskem mestu Malaga se je poročil s španjolko, s katero je imel dva otroka. V Francovi armadi je bil narednik-voznik. Ko so mu rdeči ubili ženo in otroka, je zbežal iz Španije in se je izkrcal na jugoslovanska tla v Splitu. Iz Splita je prišel na Velike Poljane, kjer živi njegova mati. Doma je bil aretiran in odveden na celjsko vojno okrožje radi kadrovske službe. Za tem je začel uhajati na zločinska stranpota. Zaprt je bil v Gradcu. Komaj se je vrnil po prestani kazni iz Gradca na Dolenjsko, ga je prijela zagrebška policija in ga poslala v Staro Gradiško. Med potjo je pobegnil in se je skrival do pred nedavnim, ko so ga prijeli radi organizacije tolovajske družbe, s katero je strahoval Dolenjsko, a so ga le izsledili in bo po tolikih blodnjah dajal odgovor za očitane mu vlome in tatvine pred sodiščem v Novem mestu.

Sam se je sodil. V zadnji številki »Slov. gospodarja« smo poročali, da so v Šmartnem ob Savi našli po dveh in pol letih truplo Viktorja Marna in da so zaradi suma bratomora ponovno zaprli brata rajnega, Lojzeta, katerega so morali enkrat že izpustiti iz zapora zaradi pomanjkanja dokazov. Sedaj se je pa vse tako zgostilo glede krivde bratomora okrog Lojzeta Marna, da zanj ni bilo več izhoda. Na Jesenicah aretiranega so v Ljubljani začeli na sodnji zasliševati, toda v začetku ni hotel ničesar priznati. Toda dokazi so bili tako očitni, da se je Lojze končno udal in izpovedal, kako je bilo takrat, ko si je omadeževal roke s kajnovskim zločinom. Po tem priznanju so ga odpeljali v samotno celico. Ko je drugi dan jetniški paznik po celicah delil hrano, je opazil v kotu pri centralni kurjavi sključenega Lojzeta Marna. Raztrgal je neke cunje in se nanje obesil. Vsa pomoč, da bi ga spravili k življenju je bila zaman.

Izpred sodišča

Zadeva s smrtno zabodenim fijakarjem pred sodniki. »Slov. gospodar« je že poročal, kako se je pripeljal mariborski fijakar

Franc Šumandl 9. decembra pozno zvečer v Radvanje pri Mariboru v krčmo Mandl, kjer je naročil četrtinko vina, a je ni mogel sam izpiti, ker je bil precej okajen. Preostanek vina je ponudil 30 letnemu čevljarskemu pomočniku Jožefu Topolčnik, ki je pa pijačo odklonil. Radi odklonitve je prišlo med obema do prepira, v katerem je prisolil fijakar čevljarju zaušnico. Oklofutani je pa zasadiš Šumandlu nož v prsa in mu je zadela srce. V srce zabodeni je imel še toliko moči, da se je pognal na kozla na voz in se je odpeljal proti Mariboru. Kmalu je seve zdrknil s kozla v kočijo in konj je pripeljal že mrtvega fijakarja v mariborsko magdalensko predmestje, kjer so ljudje poklicali stražnika in ta je ugotovil, da je izvošček smrtno zaboden. Topolčnik je bil v Mariboru 20. januarja obsojen radi opisanega krvavega dejanja na tri leta strogega zapora.

Za smrtonosen napad pet let ječe. V Ciglenci pri Sv. Barbari v Slov. goricah se je zgodil 31. oktobra lanskega leta skrajno surov zločin, ki je povzročil smrt pridnega posestniškega sina Petra Tepeh. Po obtožnici se je vračal v noči 3. oktobra Tepeh proti domu. Proti polnoči je prosil posestnika Franca Gole, naj ga sprejme pod streho, ker je bil malo poprej napaden in hudo poškodovan. Drugi dan so na glavi hudo ranjenega Tepeha prepeljali na dom, kjer je umrl čez teden dni. Kratko pred smrtjo je pritrdil dvema prijateljema, da je storilec Franc Horvat, od katerega je terjal 22 posojenih mu dinarjev in radi tega je prišlo do napada. Krivde sta bila osumljena 25 letni delavec Franc Horvat in 21 letni delavec Stanko Dvoršak. Proti obtoženima je bila obravnava v decembru preložena in se je vršila v Mariboru 20. januarja. Horvat je bil obsojen na pet let ječe, Dvoršak pa oproščen.

Obsodba radi tatvine volov. V noči na 16. november je bil ultraden posestniku Ivanu Lipovniku na Tolstem vrhu iz hleva par volov. Vole je ukradel delavec Ferdinand Kadiš iz Vuzenice ter ju je zamenjal na Remšniku za kravo in junca, po vrhu pa je dobil še 750 din naplačila. Kadiš je priznal, da ga je k tatvini nagovoril posestnik Ivan Preglav, kateremu je Kadiš dolgoval nekaj denarja, pa mu ga ni mogel vrniti. Kadiš je bil obsojen v Mariboru 21. januarja na šest mesecev strogega zapora, Preglav pa je dobil dva meseca strogega zapora.

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Na praznik svč Treh kraljev je bil pri nas odprt nov kino, tako zvani »Grajski kino«. Dvorana, ki jo je zgradil gradbeni podjetnik g. Sraka, je lepa in okusna. Novi kino je pridobitev za Soboto, ker bomo odlej zaradi konkurence imeli na sporedu lapeše in boljše filme. Kino je dala zgraditi občina in se tudi obratovanje vrši v njeni režiji. — Dne 13. januarja je pri Sv. Lenartu v Slov. goricah trečil tovorni avto g. Benka z drugim avtomobilom. Ker sta oba šoferja na ovinku previdno vozila, človeških žrtev ni bilo, temveč 1: materialna škoda.

Krog. Dne 12. januarja ob 12.30 se je na strehi gospodarskega poslopja Meolic Franca nenadoma pokazal rdeči petelin, kar je opazil vaški sluga Gombeš, ki je z zvonjenjem dal znak za požar. Pri Meolicu so ta dan imeli kolne in so med časom, ko se je požar pojavil, bili pri kosilu. Ko je gospodar stopil iz sobe, je zagledal plasti dima,

ki so se valile iz strehe in je s tem spoznal, da gori njegovo gospodarsko poslopje. Požar je verjetno nastal radi tega, ker so v bližini dimnika imeli seno in je pri močnejši kurjavi padla skozi dimniška vrata ali dimnik sam kaka iskra. Z ostrejšem gospodarskega poslopja je zgorelo tudi okrog 2000 kg sena, 100 kg moke in nad 300 kg pšenice. Skupna škoda znaša okrog 7000 din, a bi bila najbrž mnogo večja, če se ne bi posrečilo požrtvovalnim kroškim gasilcem požara omejiti. Škoda je deloma krita z zavarovalnino.

Martjanci. Malo več kot mesec dni je preteklo od dne volitve, pa smo že zgubili soboškega poslanskega namestnika g. Vezer Gezo, župana občine Martjanci. Pokojnik je bil dober in daleč naokrog znan kulturni delavec. Posebno uspešno se je udeleževal pri gasilstvu, a zavratna želodčna bolezen mu je pretrgala nit življenja v najlepši moški dobi, ko je imel pred seboj še vse polno nedovršenih življenjskih ciljev. Kako je bil pokojnik priljubljen, je pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležilo ogromno število ljudi. Naj mu bo lahka zemlja, a žalujočim ostalim naše iskreno sožalje! Pokojnega Vezira materi pa, ki je dobila pljučnico in smrt najpogumneje prenaša, pa naj podeli ljubi Bog zdravje, da bo še dolgo v oporo žalostni ženi in otrokom.

Renkovec. V nedeljo, 15. januarja, je Režonja Barbara, ko se je vračala iz cerkve tako nesrečno padla, da je za nekaj časa zgubila dar govora in so ji morali nuditi zdravniško pomoč.

Turnišče. Obrtniška zadruga zahteva, da morajo mojstri pošiljati svoje vajence v obrtno nadaljevalno šolo. To bo zelo dobro, ker že tudi med vajenci imamo nekaj »junakov«, katerim je strožja roka nujno potrebna.

Dolenja Lendava. G. Vukan Ludovik, doslej restavratorec v Čakovcu, se je preselil nazaj v Lendavo. Kupil je namreč kolodvorsko restavracijo g. Pojbiča, ki bo vodil hotel »Kronac«. — V soboto, 14. januarja, ponoči je nenadoma umrl g. Boha Adari, trgovec z živino in mesar v Lendavi. Pokojnik, ki je bil daleč naokrog poznan po svojem zdravem humorju, se je še v soboto popoldne dobro razpoložen nahajal v gostilni Vukan, a ponoči mu je neizprosna in neprizanesljiva smrt zaprla oči k večnemu počitku. Bodi mu lahka zemlja, a preostalih naše sožalje! — Prejšnji teden je zaradi poledice padla lakoška babica tako nesrečno, da je malo verjetno, če bo poškodbe prestala. — V ponedeljek, 16. januarja, je nastal požar v tovarni mila. Gasilcem se je posrečilo ogenj kmalu udušiti.

Sv. Sebeščan. Pretekli petek smo obhajali god sv. Sebeščana. Temu prošenju pravimo mrzla proška, pa letos je bila topla. Pridigo je imel g. Horvat Franc, župnik iz Velikih Dolencev. Po sv. maši je bil sestanek Prosvetnega društva, na katerem je predaval g. Kerec Franc, šef borze dela iz Murske Sobotne.

Naši rajni

Št. Ilj v Slov. goricah. Zadnje sredo predpoldne je bil za obmejni št. Ilj dan največje žalosti, ker smo izročili slovenski zemlji zemeljske preostanke nezabnega in 30 let za naš dušni blagor skrbnega g. Evalda Vračko, župnika in duhovnega svetnika, o kojega smrti je poročal zadnji »Slov. gospodar«. Na dan pogreba se je zbrala vsa šentiljska fara s številnimi sosedi pred župniščem, od koder je prišel dolgi žalni sprevod po cesti in skozi št. Ilj v župno cerkev. Sprevod je vodil in opravil mrtvaške obrede g. kanonik in jareniški župnik Jožef Čížek, pri katerem je bil naš rajni gospod za kaplana, preden je prišel v št. Ilj. Pred župniščem je zapel žalostinko moški zbor pevskega društva »Mariborec

pod vodstvom g. stolnega kapelnika J. Ev. Gašpariča. Zadnje spremstvo so posodili poleg domačih faranov, Jareničanov, Svetinčanov in Marječanov številni odličniki iz Maribora. Šentiljčani smo hvaležni za udeležbo pri pogrebu g. mariborskemu županu dr. Juvanu, okrajnemu načelniku dr. Šiški, senatorju dr. Schaubachu, poslancema Žebotu in dr. M. Sevšku, stolnemu župniku kot zastopniku škofa, vseučiliškemu profesorju in prelatu dr. M. Slaviču iz Ljubljane, 30 gg. duhovnim sobratom, zastopnikom PZ in Fantovske podzveze iz Maribora ter še več drugim, kateri so počastili velikega narodnega borca na njegovi zadnji poti. V cerkvi je v jedrnatih, navdušenih in ganljivih besedah orisal pokojnikovo 30 letno plodonosno delovanje za nas obmejne šentiljčane v dušnem ter narodnem oziru po gestu, da je št. Ilj slovenska zemlja, na kateri se je trudil g. Evald za ustvarjenje nebeškega kraljestva, g. prof. Pavel Živortnik, ki je bil pred vojno kaplan v št. Ilju. Sv. mašo je daroval g. kanonik Čížek. Pred cerkvijo je odpel domači pevski zbor žalostinko, na kar je dvignilo krsto šest fantov v krojih fantovskih odsekov in se je številno zadnje spremstvo pomaknilo izpred farne cerkve na pokopališče. Ob odprtem grobu so spregovorili prerano umrlemu borcu za slovenski št. Ilj in gorečemu ter zglednemu dušnemu pastirju v slovo v imenu dekanije g. dekan in kanonik Čížek, v imenu g. škofa g. stolni kanonik M. Umek, za Maistrove borce g. podpolkovnik Cvirn iz Maribora, v imenu učiteljskega ter šolske mladine g. šolski upravitelj Sarđoč, občinski upravitelj g. Župan in pokojnega dolgoletni prijatelj, sodelevce ter domačin g. poslanec Franjo Žebot. Po ganljivih poslovnih govorih so se razšli številni pogrebeci v bridki zavesti, da so izročili obmejni slovenski zemlji v pretvorbo za enkratno vstajenje truplo velikega Slovenca, kateri je v deset in desetletni ljuti borbi obranil najvažnejšo postojanko v Slov. goricah in je poleg neustrašene borbenosti znal skrbeti tudi z vso nežnostjo svoje duhovniške duše za razširjanje božjega kraljestva med zaupanimi mu šentiljčani. — Bodi Vsemogočni blagopokojnemu večni plačnik!

Remšnik. Ravno na svoj godovni dan, na Antonovo, je preminul eden naših najbolj uglednih, premožnih ter spoštovanih mož, Anton Krejč, p. d. Prelank, posestnik na Radlu pod Sv. Pankracijem. Rajni se je odlikoval vse življenje po svoji neustrašeni narodni zavednosti, pridnosti kot gospodar in pravi krščanski mož. Dolga leta je bil cerkveni ključar naše mične podružnice sv. Pankracija. Njegovo občo priljubljenost je dokazala obilna udeležba zadnjega spremstva. Vrle mu obmejnemu Slovencu bodi Vsemogočni večni plačnik, žalujočim preostalim pa naše iskreno sožalje!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Zopet se je pomnožilo število grobov na naši božji njivi. Dne 10. januarja ob treh popoldne smo spremljali k zadnjemu počitku komaj 45 letnega gospodarja Ivana Križanič iz Borec. Kako priljubljen je bil rajni, je pričal njegov pogreb, kakršnega pri nas že dolgo ni bilo. Tovariši gasilci so se zbrali polnoštevilno, da izkažejo dragemu tovarišu zadnje čast. Sorodniki od blizu in daleč, prijatelji in pa znanci ter dolga vrsta pogrebcev je ob turobnih zvokih salezijanske godbe iz Veržaja spremljala dragega rajnega na njegovi zadnji poti. Bil je dobričina, da malo taktih. Vedno dobro razpoložen, šaljiv. Kjer je bil on, ni bilo dolgočasje. Kako nas je zabaval, ko smo se z avtom peljali v Ormož na shod dr. Korošca! In na sestanku dobrovoljcev v Ljutomeru! Ne moremo doumeti, da ga ni več med nami, prenašlo je odšel. Naš dobri tovariš in prijatelj, počivaj v miru! Vdovo in sedem nepreskrbljenih otrok pa naj tolaži Oče sirot — dobri Bog! — Sorodnikom naše sožalje!

Pazite dobro

kadar kupujete Aspirin, dali so tablete in zavoj označene z »Bayer«-jevim križem. Brez te zaščitne znamke ni Aspirina.

ASPIRIN

TABLETE

Oglas reg. pod 5. brojem 32608 od 8. XI. 1938.

Velika Nedelja. Dne 17. januarja smo pokopali nenadoma umrlo Hedico Petek, hčerko edinko tukajšnjega posestnika in trgovca Vinka Petek. Obiskovala je drugi razred ptujske gimnazije. Nenadna vest o smrti ljubljene edinke je globoko odjeknila v srcu slehernega, ki jo je poznal. Pogreb, ki se ga je udeležila velika množica ljudstva od blizu in daleč, je vodil od hiše žalosti k cerkvi in od tam na pokopališče domači g. župnik ob asistenci dveh gg. duhovnih sobratov. Na zadnji poti so spremili pokojno tovarišico dijaki in dijakinje ptujske gimnazije, gg. profesorji z g. ravnateljem Aličem na čelu. V imenu tukajšnje šole se je poslovil od svoje bivše učenke g. upravitelj Bejšak, v imenu ptujske gimnazije pa je spregovoril poslovilne, globoko v srce segajoče besede g. dr. Cajukar. Pokojni naj sveti večna luč — staršem in sorodnikom pa naše sožalje!

Polensak. Zadnje sredo so dekleta Marijine kongregacije nesla krsto s telesnimi ostanki Marije Toplak iz Hlaponec, ki je umrla zadeta od kapi v starosti 74 let. Bila je samska in zvesta članica Marijine družbe. Zadnji v minulem letu se je preselil iz doline solz Blaž Slana iz Hlaponec. V dveh dneh ga je pobrala pljučnica v starosti 64 let. Bil je zvest naročnik in čitatelj našega lista in Mohorjevih knjig. — Vsem žalujočim naše sožalje — rajniha pa naj sveti večna luč! — Kako bi se naj oddolžili našim rajnim, so pokazali pred kratkim v Prerodu, ko so na sedmimi po pokojni šumenjak Mariji zbrani sorodniki nabrali 100 din za novo lavantinsko bogoslovje. Naj bi bil ta lep čin pokojni v dušni blagor, drugim v enakih primerih pa v posnemanje!

Sv. Andraž v Slov. goricah. Predzadnji terek smo spremili k večnemu počitku veleuglednega župljana iz Drbetine Alojza Druzovič. Iskal je zdravje v mariborski bolnišnici; ko pa ga je avto Rdečega križa v ponedeljek zvečer pripeljal iz bolnišnice na dom, smo vsi videli na njegovem obrazu zapisano smrt. Komaj 53 let, še poln načrtov za bodočnost, je moral slediti smrti. Bil je dolgoleten cerkveni ključar. Z vso vestnostjo je vršil to svojo častno službo. Dobro misleči Drbetinčani so mu zopet in zopet poverili čast občinskega odbornika. Njegova vernost je prišla lepo do izraza, da je, kakor v občini, tako tudi v vsem javnem življenju zastopal naša krščanska načela. Koliko spoštovanje je užival, je bil najboljši dokaz to, da je bila bolniška soba v tednu pred smrtjo vedno polna obiskov. Njegov pogreb je pa še bolj izpričal spoštovanje vse